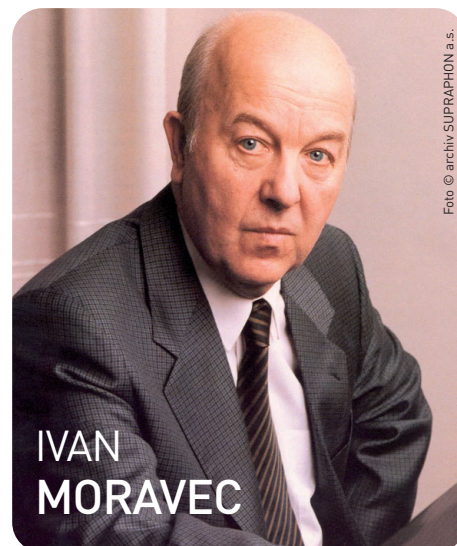

VIVACE

*Revue o klasické hudbě v nahrávkách
vydavatelství Supraphon*

PODZIM / ZIMA 2015

Vážení a milí přátelé,

ze všech událostí uplynulých měsíců se k jedné potřebuji vrátit přednostně, byť jde o zprávu, která nikoho nepotěšila. 27. července skončila pozemská pouť **Ivana Moravce**, jednoho z velkých pianistů 20. století a skvělého člověka. Několik posledních týdnů jsem měl tu čest se s panem profesorem setkávat nad připravovaným dvoualbem s dosud nevydanou koncertní nahrávkou – a je mi líto, že těch setkání už nebude více. Záznam pořizovaný v Rudolfinu na Tři krále roku 1987, měl vyjít v listopadu k Mistrovým 85. narozeninám. Takto se z něj stal jakýsi poslední vzkaz, místo všech neuskutečněných setkání a nevyřčených slov. A je to důvod k zamyšlení – nad výjimečností Moravcovy kariéry, jež byla skutečně světová navzdory jeho skromnosti a despektu vůči všem marketingovým trikům; nad integritou jeho osobnosti, poctivým hledáním lidským i muzikantským... Mohlo by se říci, že s Ivanem Moravcem odešlo něco ze „starého dobrého světa“, ve kterém rozhodující byla skutečná kvalita a ne povrchní atraktivita, čas plynul pomaleji a skýtal prostor pro cestu „na hlubinu“.

Ivan Moravec
s chotí
v rozhovoru
s Matoušem
Vlčinským

Tyto kvality se dnes hůře hledají v záplavě jmen nově vycházejících hvězd; mnohé z nich vsadily více na mediální zajímavost než poctivé prošlapávání vlastní cestičky k interpretační dokonalosti. Zdá se však, že skutečná kvalita (vycházející vždy ze spojení výjimečného talentu a velké píle) má i v dnešním světě sílu se prosadit. Radostným příkladem může posloužit např. soubor **Pavel Haas Quartet**. Jejich šesté album, na kterém přinášejí oba smyčcové kvartety Bedřicha Smetany, je současně čtvrtým, které získalo nejvyšší mezinárodní ocenění – **Gramophone Award**. PHQ si 17. září cenu převzali v Londýně a jejich vystoupení při slavnostním vyhláso-

vání cen bylo podle mnoha přítomných hostů nejsilnějším hudebním zážitkem večera. Zdá se, že po „Moravcově cestě“ poctivého a trpělivého hledání „dokonalého tvaru“ už kráčí další hudebníci a soubory mladé generace.

Na stejné cestě byste potkali i trojici muzikantů, kteří se setkali při pozoruhodném janáčkovském projektu. Sopranistka **Martina Jančková**, baryton **Tomáš Král** a klavírista **Ivo Kahánek**, tři interpreti mezinárodního renomé, ale také tři Moraváci, natočili Janáčkovu Moravskou lidovou poezii v písniích s jednou společnou představou: aby v ní zazněla především ta lidová píseň, ve své čistotě, prostá veškeré vumělkovanosti a romantizujících klišé. Dle mého soudu se jim to podařilo a s očištěním lidové písně z nahrávky zaznívá v plnosti i genialita Janáčkova.

Kateřina Englichová je nejen vynikající, ale také odvážná harfenistka, jež se nebojí objevování neprobádaných hudebních krajín. Na svém novém albu „Musica per arpa“ nám představuje často dosud neslyšené a nenahrané skladby autorů české moderny. Díla Klementa Slivického, Miloslava Kabeláče, Ilji Hurníka, Luboše Sluky a Jiřího Gemrota na CD skvěle obstála i ve společnosti Benjamin Brittena a jeho hojně prováděné Suity pro sólovou harfu. Snad by i tohle srovnání mohlo zmíněným českým autorům pomoci na mezinárodní pódia, kam bezesporu patří. Kateřina Englichová touto nahrávkou dokazuje, že klasicistní virtuosita a jemné barvy impresionismu jsou jen jedny z mnoha výrazových možností, které tento královský nástroj skýtá.

Odvaha je společným jmenovatelem i pro další dvě nahrávky vycházející v podzimních měsících, resp. pro jejich interprety; **Pavel Šporcl** se účtyhodným způsobem popasoval s kompletem Bachových sonát a partit pro sólové housle, **Vilém Veverka** zase s virtuosními hobojevími koncerty barokních mistrů (Vivaldi – Telemann – Bach). A právě tito dva interpreti se v prosinci setkají na stejných pódiiích v rámci Šporcova bezprecedentního projektu Bach–Maraton.

Věřím, že si z této nadílky nových nahrávek vybere každý některou blízkou svému srdci. Zakrátko začíná Advent, a tak vám chci popřát jménem Supraphonu, aby to byl čas pokojný, jež nás připraví a přivede k veliké radosti vánočních svátků.

Matouš Vlčinský

Supraphononline

VIDEO

PAVEL HAAS QUARTET

O SPRÁVNÝCH CESTÁCH, PRESTIŽNÍCH CENÁCH A BLÍZSKÝCH PLÁNECH

Počtvrté byla nahrávka Pavel Haas Quartet vyhodnocena jako nejlepší britskými Gramophone Awards. Ocenění přezdívané Osaři klasické hudby jim opět patří v kategorii Komorní hudba. U příležitosti tohoto významného mezinárodního úspěchu jsme se zeptali violisty Pavel Haas Quartet Pavla Nikla:

Jaká byla vaše reakce na zprávu, že jste opět získali prestižní Gramophone Awards?

Byli jsme velmi překvapení, když jsme toto ocenění obdrželi poprvé. Od té doby se to ještě třikrát opakovalo, a to včetně ceny „Nahrávka roku“ a my stále nevycházíme z údivu, že se naše alba setkávají s takovým pozitivním ohlasem. Dáváme do našich nahrávek vždy úplně všechno, co umíme a cítíme, stejně jako určitě i celá řada jiných umělců, ale nemyslíme na to, jak to udělat, abychom obdrželi další ocenění. Pokud se ovšem výsledek naší práce zcela přirozeně několikrát setká s tak váženou odezvou, jako jsou ceny Gramophone Awards, utvrzuje nás to v přesvědčení, že jdeme správnou cestou.

Letos ve vašem nabitém cestovním pořádku chybí Česko. Jak to bude v příštím roce?

Festival Concentus Moraviae nás jmenoval rezidenčním kvartetem. Koncerty se uskuteční na přelomu května a června 2016. Festival bude věnován počtě smyčcovému kvartetu jakožto hudebnímu uskupení i jeho místě v historii vážné hudby. To vypadá velmi zajímavě.

SU 4172-2

Přemýšlíte již o vašem dalším albu?

Natáčení je již ve stadiu příprav, budou na něm díla Dmitrije Šostakoviče. Jeho osmý a desátý smyčcový kvartet a klavírní kvintet zahrajeme ve spolupráci s ruským klavíristou Denisem Kožuchinem. Mělo by vyjít na podzim 2016.

Tomáš Pilát

Foto © Marco Borggreve, 2015

BACHA NA ŠPORCLA!

Supraphononline

VIDEO

Foto © Lenka Halašová, 2015

Na hudební trh přicházíte s novou nahrávkou, která obsahuje čistě sólový repertoár. Co bylo tím hlavním impulsem pro natočení těchto skladeb?

Pro každého houslistu je určitě snem natočit tento repertoár, protože Bachovy Sonáty a partyty patří k nejkrásnějším a zároveň nejnáročnějším skladbám. Je to opravdu vedlejší, které v mé interpretaci trvá celkem 155 minut. Musím přiznat, že právě sólové skladby jsou snad nejbližší mému srdci. Myšlenku natočit tento repertoár mám

v hlavě už mnoho let a až teď jsem měl pocit, že je ten správný čas. Také letos slavíme 330 let od Bachova narození... Do příprav natáčení jsem se vrhl s nesmírnou pokorou a s velkým nadšením, zároveň ale ve mně bylo i zrno strachu, zda to všechno zvládnu. Ať chci nebo nechci, tímto projektem se zařadím mezi světovou houslovou elitu a úžasně interprety historie houslové hry. Tyto skladby natočily i moje velké idoly, takže v hlavě mi stále běžela otázka, zda se jim mohu vůbec někdy vyrovnat.

► **V dnešní době musí člověk hodně přemýšlet nad tím, jak interpretovat barokní hudbu. Jak jste se postavil Vy k této otázce?**

Díky autentické interpretaci se absolutně změnil pohled na baroko a jeho styl. Není to „Bach, který stojí na piedestalu“, jehož hudba zněla hřmotně a byla hrána romanticky a velmi výrazně. Z tohoto stylu se přenesla interpretace k větší lehkosti, tanečnosti, byť by tam měla ta bachovská velikost zůstat. Pro mne to bylo těžší v tom, že jsem nehrál na barokní housle, nepoužíval barokní smyčec ani střevové struny. Celou tu dobu jsem se ale snažil o balanc, o vcítění se do pocitů barokního houslisty.

Pozoroval jste na sobě vývoj v interpretaci Bachovy hudby?

Ano, jistě. Bachova hudba zraje a vyvíjí se v každém interpretovi celý život, ale v posledních letech byla tato proměna u mě velice výrazná. Většinu těch skladeb jsem hrál na koncertech a věřím tomu, že jsem i proto prošel vývojem ve své interpretaci. Bachovy Sonáty a partity jsem studoval již u prof. Václava Snítla, který byl mým profesorem na konzervatoři a HAMU a právě on mě naučil ten nejdůležitější základ, a to, jak se dívat do Bachova rukopisu. Snažit se o to, zahrát tu skladbu, jak ji přesně napsal sám autor. To se samozřejmě týká všech skladeb, ale u Bacha je to absolutní základ. Když se ohlédneme o dvacet let nazpět a vzpomeneme si na slavné bachovské houslisty, kterými byli Henryk Szeryng nebo Arthur Grumiaux, tak oni hráli baroko hodně romanticky, používali velké vibrato, volnost ve smyčcích. Dnes je doba jiná, snažíme se to zahrát tak, jak by to mohl zahrát samotný Bach, který sám byl skvělým houslistou.

Vaše poslední nahrávka Gipsy Fire byla určena široké posluchačské veřejnosti a prodeje i Vašich předešlých alb dosahovaly velmi úspěšných čísel. Jak myslíte, že si povede album s hudbou J. S. Bacha?

To se vše uvidí v průběhu času. Posledním českým houslistou, který vydal tento repertoár, byl Josef Suk a dnes je tomu už 45 let. Myslím si tedy, že bylo tak trochu načase, aby se toho ujal někdo další, a to znamená, že mnoho lidí tuto nahrávku doma nemá. Přiznávám, že je to projekt velmi intimní, mnohdy meditativní, který by měl posluchače zklidnit, nechat ho plout na vlnách hudby. Na první pohled se opravdu může zdát, že to nebude masová záležitost a já si hlavně myslím, že ani být nemusí. Možná to ale bude úplně naopak. Stejně jako u mých předešlých alb bych se chtěl pokusit o velkou propagaci nové nahrávky a její představení široké veřejnosti.

S novým CD je naplánované i turné po České republice. Bude na koncertech znít pouze sólový Bach?

Ne, turné jsem pojal jako oslavu Bachovy hudby a budu na něm hrát kompletní houslové skladby. Kromě Prahy a Brna jsem koncerty na turné rozdělil do dvou částí. V první polovině budu hrát výběr ze Sonát a partit a v druhé pak houslové koncerty s Czech Ensemble Baroque Orchestra. Prahu ani Brno ze svého turné rozhodně nevynechám, naopak jsem si pro tato dvě města připravil jednu specialitu. Bude to „Bach Maratón“, kde ve třech dnech jdoucích za sebou zahrají kompletní Bachovo dílo pro housle, tzn. první večer budu hrát všechny Sonáty a partity, další večer kompletní houslové koncerty včetně dvojkoncertů a třetí večer zahrají všechny sonáty s cembalem.

Dá se na takový velký počín nějak fyzicky připravit?

To nevím, ještě nikdy jsem nic podobného neodehrál, je to opravdu velká věc. Do prosince mám ještě trochu času, ale myslím teď na to každý den. Je to pro mě velká výzva a budu doufat v to, že to zvládnou. Mám radost z toho, že tam budu mít úžasné hosty – hobojistu Viléma Veverku, houslistku Elen Machovou a na cembalo zahraje špičkový cembalista iránsko-amerického původu Mahan Esfahani.

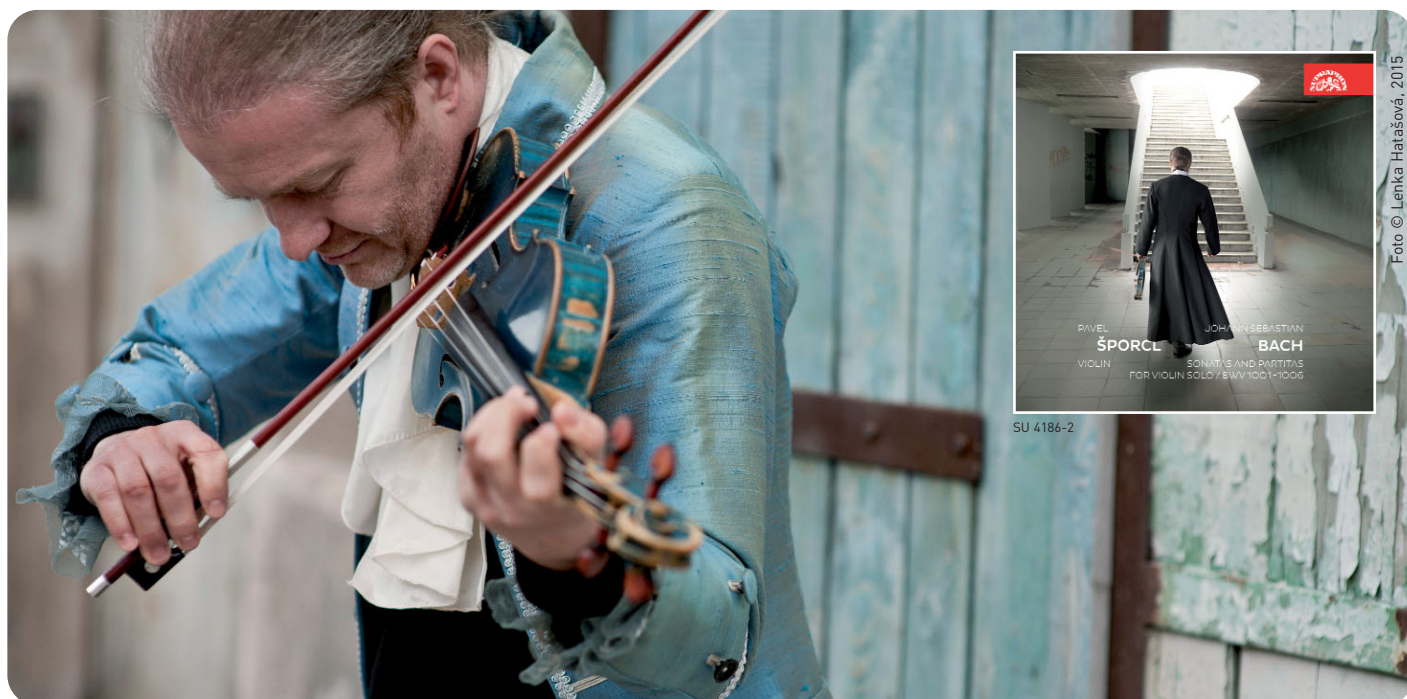
Je mi jasné, že interpret si v hlavě nosí mnoho hudebních plánů, které by rád natočil. Můžete nám prozradit, který nahrávací projekt by měl být tím dalším v pořadí? Prý máte své nahrávací plány jasné na pět let dopředu?

Ano, mám sice naplánováno na dalších pět let, ale má „pětiletka“ se hodně často mění. Pokud mohu naznačit, tak dalším albem by mělo být CD s vánoční tematikou. V tuto chvíli vybíráme styl nahrávky.

V rámci svých hudebních projektů jste i Vy sám napsal skladby pro housle. Inspiruje Vás pro další dílo i hudba J. S. Bacha?

Zatím jsem o tom nepřemýšlel, ale v poslední době mě jako „skladatele“ ovlivnili virtuózní romantického období, kteří velmi často psali pro sebe, a kteří psali variace na různá témata. Můj poslední „opus“ jsou variace na českou píseň Kde domov můj. Slavný Paganini napsal variace na anglickou hymnu, tak jsem v tomto romantickém duchu napsal variace pro sólové housle. Jsou velice náročné a virtuózní. Stále častěji mám totiž v sobě pocit nutnosti dokazovat lidem, že máme být na co pyšní, že bychom měli být hrdí na náš národ, na naši zemi, že máme nejen úžasnou historii a skladatele, ale také krásné písně. Tak proč toho nevyužít??? Myslím si, že bychom si naše češství měli připomínat. Bohatství, které jsme měli a které máme, je krásné a já se to budu snažit i tímto způsobem prezentovat na svých koncertech.

Marek Šulc

KATEŘINA ENGLICHOVÁ

NOTY MAJÍ SVOU DUŠI

Na albu Musica per Arpa jsou skoro všechny skladby z per českých autorů. Jedinou výjimku tvoří Suita pro harfu Benjaminu Brittena. Jak podle Vás vycházejí vedle sebe díla česká a Brittenova skladba?

Myslím si, že vycházejí velmi dobře, a proto jsem je tam zařadila. Je logické, že určitý náznak konfrontace tam může být. Naši skladatelé Slavický, Hurník, Sluka, Kabeláč i Gemrot jsou autoři, kteří při své kompoziční práci přesně vědí, co dělají. Tím, že žili a žijí v malé zemi, v prostředí, kde se mluví jedním jazykem, tak možná neměli takovou možnost se ukázat i v zahraničí. Důvod, proč jsem vedle sebe zařadila tato díla byl ten, abych, nejen harfistům, dokázala, že jsou to skladby, které se mohou

směle hrát na koncertech, ale mají své jasné místo i na nahrávce a to vedle slavné harfové skladby Benjaminu Brittena.

Bylo náročné vybírat český repertoár pro toto album nebo by bylo možné jím naplnit i další nahrávky?

Myslím si, že by vystačil na tři nebo čtyři alba. Samozřejmě, že není tak široký jako tvorba pro klavír, harfa je tím limitována a záměrně jsem vybírala skladby, které nejsou pouze sólové. Dobře si uvědomuji, jak těžké je poslouchat dlouho jakýkoliv drnkací nástroj a mám ráda, když je tam zařazen i jiný element a harfa se může představit jako nástroj vhodný pro komorní hudbu. Myslím si, že by byla škoda, nepředstavit veřejnosti

SU 4185-2

► nová díla, často se totiž stává, že interpreti hrají stále to samé. Když si vezmeme třeba skladbu Klementa Slavického z mého alba – to je dílo, které by mohlo naprosto suverénně znít na světových pódiiích a soutěžích.

Na tomto albu jsou hned tři skladby, které byly napsány přímo pro Vás. Jaký je to pocit? Mluvila jste se skladateli při vzniku těchto skladeb o jejich koncepci?

Je to tak, že skladatel dílo napíše a během jeho tvůrčího procesu do toho nikdy nezasahuji, to by ani nebylo dobře. Když pak skladbu dostanu, tak k tomu řeknu svůj komentář, ale je potřeba říci, že všichni tři autoři jsou lidé, kteří přesně vědí, co chtějí napsat. K tomu je tu ještě ta věc, že jejich skladby jsem dostala napsané ručně, to je pro mě krásný pocit, člověk to hraje hned jinak. Ty noty mají svou duši.

Je hudba 20. století po harfu v něčem jiná než hudba jiných období?

Harfa obecně zjemňuje hudbu, to je hlavní. A to platí i pro tvorbu 20. a 21. století. I když se stále snažím představovat harfu jako nástroj, který umí být rytmický a silný, který nehraje jen andělskou hudbu.

Na CD Musica per Arpa jste přizvala i několik hudebních hostů. Ve dvou skladbách se představí špičková americká flétnistka a dlouholetá profesorka newyorské Juilliard School Carol Wincenc. Jak došlo k této spolupráci?

Poprvé jsme se setkaly na jednom americkém hudebním festivalu, kde nás dali dohromady pořadatelé. Hned po prvním setkání jsem si „padly do noty“ a od té doby jsme odehrály už několik koncertů, ať už v Los Angeles, kam se budeme opět vracet, nebo i v ČR. Když jsem zjistila, že Carol Wincenc bude v Praze v rámci soutěže Pražského jara, kde byla v porotě, rozhodla jsem se ji požádat o spoluúčinkování na mém albu a ona souhlasila. Bylo to vlastně velmi snadné.

Jak americká flétnistka Carol Wincenc vnímala českou tvorbu 20. století?

Troufám si říci, že z těch skladeb byla nadšená. Možná je to i tím, že její předci jsou ze Slovenska a zároveň je jasné, že ona jako flétnistka světové úrovně, se stále zajímá o nový repertoár. Jako hráčka se setkává nejen s hudbou západní, ale věnuje se například i indickým autorům.

Zajímavostí tohoto alba je fakt, že Jiří Gemrot nebyl pouze autorem poslední skladby, ale zároveň hudební režisér této nahrávky. Jak se to projevilo při natáčení jeho Tria pro hoboje, harfu a klavír?

Jiří Gemrot patří k nejvyhledávanějším hudebním režisérům u nás. Je to člověk, který má obrovský dar komunikace s interpretem. Někdy si myslím, že je to jako terapie u psychologa. Bylo velmi zajímavé s ním natáčet jeho vlastní dílo. My sami jako hudebníci jsme ho dokonce museli žádat, aby byl u své skladby na nás stejně přísný, jako u skladeb jiných autorů. Byl velmi pokorný a skromný a já věřím, že jsme ho potěšili tím, že jsme jeho trio na nahrávku zařadili.

Dalšími dvěma hosty jsou klavírista Martin Kasík a hobojista Vilém Veverka. Předpokládám, že toto nebyla vaše první hudební spolupráce?

Martin Kasík i Vilém Veverka patří k mým dlouholetým hudebním partnerům. Trio, které nám Jiří Gemrot věnoval, jsme hráli několikrát i na koncertě, a shodli jsme se na tom, že by byla škoda ho nenatočit. Všichni tři si totiž myslíme, že je to dílo, které je velmi reprezentativní pro harfu jako komorní nástroj. Martin Kasík je mým oblíbeným klavíristou, kterého nesmírně obdivuji pro jeho kreativní a brilantní klavírní techniku. S Vilémem Veverkou hrajeme už deset let na mnoha koncertech a bylo vlastně logické, že jsem ho pozvala v rámci tria i na toto album.

Kdy bude oficiální křest nové desky?

Křest tohoto alba bude trochu netradiční. Uskuteční se totiž v rámci módní přehlídky návrhářky Petry Kociánové, která mi poskytla své róby pro fotografie, které krásně nafotil Petra Kurečka do mého CD. Bude 26. listopadu ve Dvoraně pražského Rudolfinu. Rozhodli jsme se tak propojit dva na první pohled rozdílné světy.

Marek Šulc

Foto © Petr Kurečka, 2015

VILÉM VEVERKA V OKOUZLENÍ BAROKEM

SU 4188-2

Supraphonline

VIDEO

Foto © Martin Kubica, 2015

Na nové nahrávce stojí vedle sebe díla barokních mistrů, jakými jsou Vivaldi, Telemann a Bach. Který z těchto skladatelů psal z interpretačního pohledu pro hoboje nejlépe?

Pokud se to dá říci, tak „nejhobojověji“ psal podle mého názoru Vivaldi, byť je to hodně relativní. Když se podíváme na repertoár,

který je na CD zastoupený – Bachovy koncerty jsou rekonstrukcí koncertů, které mohou být hrány na klavír nebo hammerklavír, takže se nedá úplně říci, že by to bylo hobojové v tom pravém smyslu slova. U Vivaldiho si opravdu nedokážu představit žádný jiný nástroj, než je hoboje, a Telemann je z mého pohledu světem sám pro sebe. Právě ►

- Telemannův koncert, je zřejmě nejkompaktnějším dílem celého alba co do rozmanitosti a možností hudebního sdělení.

Na novém albu jsou zastoupena jména tří slavných skladatelských osobností. Co bylo hlavním kritériem při výběru právě této trojice?

Leitmotivem celého alba byla původně tvorba Antonia Vivaldiho. Společně se šéfproducentem Supraphonu Matoušem Vlčinským jsme se ale shodli na tom, že pestrost, která se vedle Vivaldiho hudby nabízí v koncertantní tvorbě Telemanna a Bacha, bude posluchačsky ještě atraktivnější. Album reprezentuje – dle mého výběru – ty nejkrásnější (a co do materie nej kvalitnější) barokní koncerty pro hoboje a smyčce. Myslím si, že je to skutečná výkladní skříň tohoto hudebního stylu.

Soubor, který Vás na CD doprovází, je mladý Ensemble 18+. Podle čeho jste si ke spolupráci vybral právě tento ansámbl?

O spojení s Ensemblem 18+ rozhodl šéfproducent Matouš Vlčinský. Byla to správná volba a od začátku de facto jednoznačná. Tento soubor má už dlouholetou zkušenost s provozováním barokní a klasicistní hudby, a to díky osobnosti Vojtěcha Spurného, který soubor vyprofiloval. Další důležitou osobou při rozhodování byla intendantka Ensemble 18+, paní Blanka Karnetová, která byla takřka nepostradatelná pro perfektní průběh celého nahrávání. Od začátku jsme všichni věděli, že budu hrát na „moderní hoboje“, členové Ensemblu 18+ použijí „moderní nástroje“, ladění 442 Hz. Přesto je naší logikou ambicí dokázat zaujmout i ty posluchače, kteří jsou vyznavači řekněme „puristického“ pojetí barokní hudby. Jinými slovy, i na moderní nástroje je možné interpretovat barokní hudbu poučeným stylem – autenticky. To jediné, co je odlišné, je barva našich nástrojů.

Osobností, která se připojila k realizaci této nahrávky, je původem německá hráčka na klávesové nástroje Barbara Maria Willi. Vaše spolupráce už skvěle funguje několik let. Bylo tedy od začátku jasné, že na barokním projektu budete pracovat společně s ní?

Ano, je to tak. S Barbarou spolupracuji už od roku 2007. Ona byla jednou z osobností, která mě ještě blíže přivedla k podstatě stylové

interpretace a estetiky barokní hudby. Mám skoro dojem, že spolupráce s ní pro mě byla určitým druhem „postgraduálního studia“. Před několika lety mě zaujal její projekt spojený s CD „Deconstruction“, kde skvěle kombinuje svět barokní hudby s hudbou 20. století. Takové pojetí je velmi blízké i mně. Opravdu jsem si nedokázal představit jinou osobnost, která by se mnou a Ensemblem 18+ nahrávala alba realizovala.

Druhým výrazným hostem této nahrávky je německý hoboista, člen Berlínské filharmonie a Váš pedagog, Dominik Wollenweber. Na nahrávce jste se setkali ve Vivaldiho Koncertu pro dva hoboje. Prozradte nám, kdo byl během nahrávání toho díla „hudebním šéfem“?

Byť už v dnešní době není můj vztah s Dominikem Wollenweberem vztahem tovaryše, který vzhlíží ke svému mistrovi, ale vztahem na přátelské bázi, tak i přesto, nebo právě proto ho nadále velice respektuji (a adoruji). Řekl bych, že něco z toho vztahu student – mentor je tam nadále přítomné. Odstín tohoto aspektu ale bude v našem vztahu zřejmě i v dalších letech. Je to dáno i tím, že si velmi dobře uvědomuji, kolik času a energie mi nejen během studia Dominik věnoval. Mám-li odpovědět na otázku, pak v rámci tohoto projektu jsme byli partnery, řekněme v poměru 1:1, tak by to v ideálním případě mělo být.

Barokní projekt je vlastně už třetím počinem Vaší spolupráce se Supraphonem. Je mi jasné, že si interpret v hlavě nosí mnoho hudebních snů a záměrů, které by rád nahrál. Můžete nám prozradit, který nahrávací projekt by měl být tím dalším v pořadí?

Musím se přiznat, že v tomto ohledu mě hodně ovlivnil a inspiroval Pavel Šporcl, se kterým se letos v prosinci setkáme na pódii při provedení slavného Bachova Koncertu pro housle, hoboje a smyčce v rámci jeho bachovského turné. Při našem setkání mi nedávno řekl, že má jasnou představu o tom, co bude nahrávat v následujících pěti letech. Tak promyšlená koncepce mě zaujala. Interpret by měl velmi kriticky zvažovat co, kdy a proč nahrát. V hlavě mám mnoho dalších titulů. Co by mělo být tou příští nahrávkou nedokážu v tuto chvíli říci. Rád bych nechal nějakou chvíli „žít“ toto album, ze kterého mám velkou radost.

Marek Šulc

Dominik Wollenweber s Vilémem Veverkou při nahrávání

MARTINA JANKOVÁ, TOMÁŠ KRÁL A IVO KAHÁNEK U KOŘENŮ JANÁČKOVÝCH PÍSNÍ

Sopranistka Martina Janková, barytonista Tomáš Král a klavírista Ivo Kahánek v rozhovoru o inspiracích a vzniku alba sestaveného z moravských písní Leoše Janáčka, které Supraphon vydal koncem září.

Jaká byla vaše vzájemná spolupráce na nové nahrávce?

MARTINA JANKOVÁ: Spolupráce s Ivo Kahánkem a Tomášem Králem byla pro mě velmi radostná. Mohla jsem s nimi totiž sdílet tu čistou muzikantskou rozkoš, kterou zažívám, když se vracím ke svým hudebním kořenům, neboť oni to mají podobné a tím pádem ví, o čem zpívám.

TOMÁŠ KRÁL: Spolupráce s Martinou a Ivem byla pro mne nesmírně inspirující a osvěžující. Setkali jsme se pracovně poprvé právě při této příležitosti a byl jsem mile překvapen, s jakou rychlostí jsme si lidsky a hudebně sedli.

IVO KAHÁNEK: Spolupráce s oběma byla absolutně skvělá, a to jak v rovině umělecké tak i lidské. Pro mne osobně je velmi důležité, aby si interpreti navzájem byli sympatičtí a komunikovali spolu i v rovinách přesahujících hudební text, pak dochází k vzájemné inspiraci a výsledek je umocněn. Přesně to jsem s Martinou a Tomášem zažil a jsem jim za to velmi vděčný!

Jaký vztah máte k Janáčkovým úpravám lidových písní?

MARTINA JANKOVÁ: Janáčkovy písně jsou velmi jemnou a citlivou úpravou původních lidových písní, které vášnivě sbíral. Dostal se při tom i do Frýdlantu nad Ostravicí, ze kterého pocházím a kde jsem

i já měla možnost již ve svých čtyřech letech od úžasných muzikantů – rodiny Kotků – poznat a naučit se spoustě těchto nádherných písní u cimbálu. Janáček o svém setkání s Ignácem Kotkem (z jehož tradice vycházím i já) píše ve svém fejetonu, ve kterém své inspirační prameny popisuje a jmenuje při tom rodinu Kotkovu na prvním místě. Jsem nesmírně ráda, že se tato originální hudební kráska dodnes dochovala, i když již tradice lidových písní „nevoní“ tak silně. Díky těmto písním jsem se vlastně začala hudbě věnovat profesionálně. Již tam mě to chytlo a už nepustilo.

TOMÁŠ KRÁL: I přesto, že pocházím z Brna, tedy města Janáčkova, a studoval jsem na Janáčkově akademii múzických umění v Brně, tak s jeho hudbou jsem se jako interpret setkal jen okrajově, naštěstí to však bylo právě v jeho písňové

SU 4183-2

► „folklórní“ tvorbě. Jako interpret bych roli Harašty v opeře Příhody Lišky Bystroušky nepovažoval za průlomovou, jako spíš za okrajové seznámení s Janáčkovou operní tvorbou. Jako posluchač mám ovšem naposlouchány ostatní Janáčkovy opery, především Jenůfu, no a také jeho orchestrální tvorbu, například miluji Sinfoniettu.

IVO KAHÁNEK: Můj vztah k Janáčkovu coby folkloristovi není na té úrovni jako u Martiny, která v podstatě vyrůstala v prostředí cimbálové muziky. Nicméně i já jsem Janáčkem „odkojen“ – zejména tím klavírním, kterého mi hrála babička, když jsem byl malý. Jeho tvorba je ovšem natolik charakteristická a pevně vrostlá do kraje, z něhož oba pocházíme, že k ní nelze zůstat chladným. Síla a hudební bohatství moravské písně, Janáčkem kongeniálně umocněné, si svou silou a hloubkou nezadá s jakoukoli světovou hudbou.

Co vás osobně při nahrávání alba nejvíce překvapilo?

MARTINA JANKOVÁ: Stále mne překvapuje a žasnu, jak tato krátká, jednoduchá forma lidové písně v sobě dokáže pojmout hloubku celých životních osudů, jak nesentimentálně a napřímo tato hudba a texty dokážou vyprávět o tak velkých tématech jako je smrt, vojna a láska naplněná i nenaplněná. Je to pro mě jako esence či elixír života. Zpívám hodně té „umělé“ hudby a je to krásné se najednou ocitnout v tom prostém, původním hudebním světě. Má to nesmírnou sílu a kouzlo.

TOMÁŠ KRÁL: Snad není ode mne troufalé, že si dovoluji říkat, že se v Janáčkovu hudebně orientuji a stylisticky snad také... V jeho folklórní tvorbě se jedná o specifickou hudební stylizaci, ve které jsme se s Martinou a Ivem navzájem ovlivňovali a inspirovali, no a já optimisticky věřím, že jsme se k Janáčkově představě o interpretaci přiblížili co nejvíce. Tedy největším překvapením pro mne bylo, s jakou pohotovostí a oddaností jsme se navzájem dokázali všichni čtyři včetně Janáčka inspirovat a doplňovat.

IVO KAHÁNEK: Překvapily mne v zásadě dvě věci. Jednak to byl Tomáš, který se během neuvěřitelně krátké doby dokonale převtěl ze špičkového interpreta staré hudby v lidového pěvce - samozřejmě při zachování veškerých profesionálních kvalit. U Martiny jsem to už několikrát zažil a vzhledem k jejímu původu jsem s tím počítal, ale u Tomáše jsem tak rychlou a perfektní metamorfózu neočekával. A pak mne nikdy nepřestane překvapovat a uchvacovat fantazie a proměnlivost, s níž Janáček složil doprovody k jednotlivým písním; snoubí se v tom nezměrný talent skladatele a zkušenost folkloristy s citem prostého Moraváka. Jiří Gemrot, hudební režisér našeho CD, který je rovněž vynikajícím skladatelem a pedagogem skladby na Pražské konzervatoři, se mi svěřil, že tyto písně používá jako učebnici při výuce tvorby doprovodu a harmonizace.

Vladan Drvota

Foto © Barbora Hrdá, 2015

Foto © Barbora Hrdá, 2015

„Lidové písně jsou pro mě esence či elixír života.“

Foto © Barbora Hrdá, 2015

Nadace Leoše Janáčka

ŠŤASTNÁ 40. SEZÓNA SOUBORU MUSICA BOHEMICA

Vůbec první vlastní nahrávkou souboru Musica Bohemica pro vydavatelství Supraphon bylo album *Dřevo se hudbou odívá*, které vyšlo v roce 1979. Jaroslav Krček pro něj vybral několik silných lidových textů a zkomponoval k nim vlastní hudbu s takovou citlivostí, že jeho nápěvy dodnes mnozí posluchači považují za lidové. Následující nahrávka *České a moravské lidové balady* zahrnuje lidové nápěvy v Krčkových úpravách s jeho nezaměnitelným rukopisem a barevnou instrumentací. Neomylnou ruku měl Jaroslav Krček i ve výběru sólistů; jen stěží si některé z těch písní umíme představit v jiném provedení.

Jubilejní album, které vyšlo letos v září pod názvem *Balady a legendy*, zahrnuje výběr z obou raných nahrávek, některé z nich vycházejí na CD poprvé. Ono neopakovatelné kouzlo, jež očarovalo několik generací posluchačů souboru Musica Bohemica, zaznívá v plnosti už na těchto nahrávkách a zůstává do dnešních dnů stejně silné.

U příležitosti vydání CD, ale i 40. výročí souboru jsme se Jaroslava Krčka zeptali:

Kde se vzal podnět ke vzniku souboru, původně v roce 1967 Chorea Bohemica, později roku 1975 Musica Bohemica?

Dospěl jsem k potřebě vytvořit soubor, který by interpretoval historický hudební odkaz v autorském zpracování. Zprvu jsme říkali, že chceme na pódiu obhájit lidovou píseň v její koncertní podobě. Tomu jsme podřídili úpravy a její celkové uchopení. Brzy jsme chtěli jít do větších hloubek lidového odkazu ponorem do starších vrstev. Tím jsme vstoupili do baroka a pak ještě dál, do gotiky a renesance. Najednou jsme nacházeli nové objevy, nejen zpěvní a taneční, ale i zvykoslovné, a tím se Chorea stala posléze jedinečnou. V tandemu se mnou byla tehdy choreografka Alena Skálová, která byla stejného cítění jako já. Říkali jsme o ní, že je to „český Antonio Gades“, Španěl, geniální tvůrce jevištního tanečního umění.

Přistupoval jste k folklóru jako k originálu, či k respektované autentičnosti v historickém tvaru, nebo jste chtěl proti akademické strnulosti položit váhu na spontánnost jeho interpretace?

Sáhl jsem si na všechno a zkusil jsem i autentickou podobu folkloru. To bylo hned po příchodu do Prahy, kdy jsem při souboru Ladislava Vycpálky založil Malou muziku. V ní jsem také hrál na kontrabas a zpíval. Říkali jsme tomu „surovo dřevo“. Po čase jsem šel dál, ke stylizaci, při zachování spontánnosti a sdělnosti. Bylo mi jasné, že musím zprvu vstřebat lidové umění v autentickém tvaru, ale zpracovat je sám za sebe, aby mi pak v živoucí interpretaci bylo uvěřeno. To vlastně trvá dodnes.

Váš autorský katalog skladeb pro soubor Musica Bohemica obsahuje 65 děl a 548 úprav a dodnes jste interpretovali 102 programů, 839 lidových písní, 102 soudobých a 172 historických skladeb. Realizovali jste také 17 LP, 50 CD a to nezmínujeme četné pořady pro rozhlas, televizi, film či divadlo...

To souhlasí, i když tomu skoro sám nechci věřit. Přitom sestava souboru se jen málo proměňovala, takže jsme se mohli soustředit na zvyšování kvality interpretace. Soubor Musica Bohemica je nyní jedenáctičlenné komorní těleso, které interpretuje skladby od barokní hudby přes odkazy lidové a anonymní tvorby až po současnou tvorbu.

Tomáš Pilát

Supraphononline

SU 4190-2

V listopadovém čísle prestižního časopisu Gramophone získalo album označení **Editor's Choice**.

VZPOMÍNKA NA GENIÁLNÍHO KLAVÍRISTU IVANA MORAVCE

Tříkrálový recitál z roku 1987 – vyšel dosud nezveřejněný záznam koncertu Ivana Moravce z pražského Rudolfiny

Dosud nevydaný snímek byl po 28 letech objeven v supraphonském archivu a stihl ještě projít Mistrovou nekompromisní autocenzurou. Bach, Mozart, Beethoven, Chopin i Debussy zde mají všechny parametry jeho vrcholných nahrávek – technickou dotaženost v detailech, důsledně promyšlenou architekturu i vzácnou vnitřní životnost.

Mistrovství Ivana Moravce je ještě umocněno neopakovatelnou atmosférou živého koncertu. Zdejší životní pout' tohoto velkého pianisty 20. století a výjimečného člověka se však v červenci 2015 uzavřela. Tato nahrávka nám tak zůstává jako jeho poslední vzkaz a zpráva o kráse.

Supraphon Tříkrálový recitál Ivana Moravce vydal 16. října 2015 na 2CD. Dvojalbum mělo původně vyjít u příležitosti jeho 85. narozenin – jako připomínka velkého pianisty 20. století.

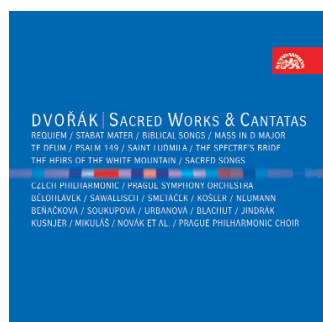
Za svou bohatou mezinárodní kariéru Ivan Moravec koncertoval prakticky na všech významných světových pódii a byl zván jako sólista předními orchestry a dirigenty. Jeho diskografie zahrnuje desítky snímků, z nichž mnohé se pyšní titulem „nahrávka roku“ a dalšími cenami. Díla Mozarta, Beethovena, Debussyho, Francka a Chopina hrál s velkým úspěchem. To zároveň vysvětluje, proč česká hudba v jeho repertoáru nezaujímá tak významné místo, i když po světě hrál často třeba Janáčkovy skladby. Jeho interpretační mistrovství bylo již oceněno mnoha uznáními, včetně prezidentem udělené medaile Za zásluhy v roce 2000, Ceny Karla IV. či Ceny Antonína Dvořáka.

Matouš Vlčínský

BAREVNOU KOLEKCI S DÍLEM **ANTONÍNA DVOŘÁKA** DOPLNIL MODRÝ KOMPLET S DUCHOVNÍM DÍLEM

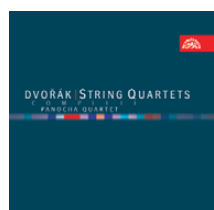
Foto © Lukáš Kadeřábek, 2015

SU 4187-2 NOVINKA 8CD

„Tatínkovým Bohem nebyl trestající Hospodin, ale Stvořitel, který svojí nekonečnou láskou posvěcuje cestu, údolím smrti“; takto na upřímnou zbožnost svého otce vzpomínal Dvořákův syn Otakar. Víra v Boha byla Dvořákovi tím základním kamenem, na kterém stavěl vlastní život i tvorbu. Není divu, že právě v oblasti duchovní hudby najdeme celou řadu jeho stěžejních děl, často spojených se silným osobním příběhem. První verze oratoria Stabat Mater vznikla po smrti prvorozené dcerky. Po mimořádném úspěchu londýnské premiéry tohoto díla přišly z Anglie objednávky, jež daly vzniknout dalším vrcholným dílům: Svatební košile, Requiem, Svatá Ludmila. Podnět k Te Deum pak přišel z New Yorku a tam také Dvořák po premiéře „Novosvětské“ zkomponoval Biblické písně, vrcholný opus své písňové tvorby. Sestava však obsahuje i zřídka uváděné skladby (kantáta Dědicové Bílé hory, Žalm 149 v dosud nevydané Neumannově nahrávce ad.). Tato další kolekce z dvořákovské řady je současně přehlídkou vynikajících interpretů a posluchače jistě potěší i citlivě remasterovaný zvuk nahrávek; tyto drahokamy supraphonského archivu si zaslouží výjimečnou péči.

Matouš Vlčinský

SU 3815-2

SU 3921-2

SU 4018-2

SU 4138-2

SU 4123-2

SU 4090-2

REDAKCE: Vladan Drvota, Tomáš Pilát, Marek Šulc, Matouš Vlčinský / grafická úprava: Luděk Turek

KONTAKT: SUPRAPHON a.s., Palackého 740/1, 112 99 Praha 1, tel. (+420) 221 966 604, fax (+420) 221 966 630, e-mail: vladan.drvota@supraphon.cz
www.supraphon.cz • www.supraphon.com • <https://www.facebook.com/SupraphonClassics> • <http://www.youtube.com/supraphon>